

Strasbourg, 2022.4.5.
SWD(2022) 100 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

[...]

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE
az ózonréteget lebontó anyagokról és az 1005/2009/EK rendelet hatályon kívül
helyezéséről

{COM(2022) 151 final} - {SEC(2022) 157 final} - {SWD(2022) 98 final} -
{SWD(2022) 99 final}

Az ózonkárosító anyagok (ODS-ek) kibocsátásai nemcsak az **ózonrétegben keletkező „lyukért”** felelősek, de hozzájárulnak az **éghajlat felmelegedéséhez** is: mindez súlyos negatív hatást gyakorol az emberi egészségre, a bioszférára és az éghajlatváltozásra, valamint jelentős gazdasági következményekkel jár. Az ilyen hatások megelőzése kulcsfontosságú **az európai zöld megállapodás és az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás**, valamint **az ózonréteget lebontó anyagokról szóló montreali jegyzőkönyv** Unió részről történő betartása szempontjából.

Az EU-szintű jogszabályok **három évtizeden keresztül** jelentették akadályát igen tekintélyes mennyiségű ózonkárosító anyag légkörbe kerülésének. Ma már csak nagyon kevés ózonkárosító anyag felhasználása engedélyezett az EU-ban, és ezt is szigorúan ellenőrizni kell az illegális alkalmazás elkerülése érdekében. A hangsúly tehát az ODS-gyártás fokozatos kivezetéséről és a fogyasztás mérsékléséről áttevődött **az uniós rendelet által kötelezővé tett jelentős kibocsátás csökkentés fenntartására**.

Ez az értékelés **az ózonréteget lebontó anyagokról szóló 1005/2009/EK rendelet felülvizsgálatának** alapját képezi. Egy felmérés¹ megállapította, hogy az említett rendelet általában véve **megfelel a célnak**, és **az ODS-ekre vonatkozó, szigorúan ellenőrzött uniós politikának** sikerült megelőznie az újbóli kibocsátásokat. A még meglévő kevés számú felhasználási módot azonban valamelyest hatékonyabban, koherensebben és egyértelműbben lehetne ellenőrizni. Ezért ez a felülvizsgálat először is **a meglévő intézkedések finomhangolásáról** szól. Másodszor, a zöld megállapodás fényében a Bizottság megvizsgálja, hogy **a fennmaradó kibocsátás arányos költségek mellett tovább csökkenthető-e**.

Az e problémák kezelését célzó intézkedések három különböző csomagba kerültek. Az **1. lehetőség** csak **költségmegtakarítással vagy nagyon alacsony költségekkel** járó intézkedéseket foglal magában. Az egyszerűsítésre, a nagyobb koherenciára és a pontosításra, valamint az alacsony költségű kibocsátáscsökkentési intézkedésekre összpontosít, megelőzve a fémfalú panelek szigetelőhabjából származó kibocsátásokat a felújítási vagy bontási tevékenységek során. A **2. lehetőség** a fentiekén túl magában foglalja a szigetelőhabok különféle típusaiból történő ODS-visszanyerést, valamint az átfogóbb nyomon követést és ellenőrzést, mindezt **mérsékelt költségek mellett**. A **3. lehetőség** felöleli az összes megvalósíthatónak tekintett lépést, beleértve a **magas költségű** intézkedéseket is. **Az előnyben részesített intézkedéscsomagot a 2. lehetőség tartalmazza**, mivel lényegesen magasabb kibocsátásmegtakarítást érne el, mint az 1. lehetőség, így nagyobb összhangban van az európai zöld megállapodással. (A harmadik csomag túl költségesnek tűnik ahhoz képest, hogy milyen előnyökkel járna.)

A 2. lehetőség keretében – leghatékonyabb kibocsátáscsökkentési intézkedésként – **kötelező lesz két szigetelőhab-típus² ózonkárosító anyagainak visszanyerése és megsemmisítése** a régi épületek felújítása vagy bontása során. 2050-ig ez az intézkedés

¹ SWD(2019) 407 final. https://ec.europa.eu/clima/document/download/62a6fb28-0df8-4abb-b3e8-373933f97191_en

² A fémfalú panelek habja mellett itt a bizonyos rétegelt lemezek közötti habról van szó, függően attól, hogy hová kerülnek betöltésre.

összesen közel 180 millió tonna szén-dioxidnak (tCO₂e) megfelelő kibocsátást takaríthat meg. Összehasonlításképpen: ez megegyezik **a Hollandia által 2019-ben az összes üvegházhatású gáz tekintetében jelentett mennyiséggel (az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye)**. A becslések szerint azokban az országokban, ahol érvényben vannak a bontási tevékenységekre vonatkozó szabályok és rendelkezésre áll a szükséges infrastruktúra, a kibocsátáscsökkentési költség nem éri el a 20 EUR/t szén-dioxid-egyenértéket, és jóval 230 EUR/t CO₂e alatt lesz minden tagállamban. **A költségek tehát arányosak, ha figyelembe vesszük azt, amivel más ágazatok járulnak hozzá a klímasemlegesség megvalósításához** az EU hosszú távú stratégiája keretében³. A kiválasztott alternatíva ösztönözni fogja a K+F-et, és további munkahelyeket teremthet az újrahasznosítási ágazatban. **A hatékonyságot, a koherenciát és az egyértelműséget növelő** intézkedések esetében a vállalkozások, a kkv-k, a tagállamok és a Bizottság **költségmegtakarításra** számíthatnak. Az alacsony költségekhez **átfogóbb nyomon követés és ellenőrzés** társul.

A hatásvizsgálat előkészítése során **széles körű konzultációra került sor az érdekelt felekkel**. A résztvevők általánosságban támogatták a 2. lehetőség intézkedéseit, ugyanakkor a nagyon magas becsült költségek miatt a vállalkozások ellenezték a 3. lehetőség egyes kiegészítő intézkedéseit.

³ https://ec.europa.eu/clima/eu-action/climate-strategies-targets/2050-long-term-strategy_en (europa.eu)